

Commission de la Mobilité, des
Entreprises publiques et des
Institutions fédérales

du

MERCREDI 18 OCTOBRE 2023

Après-midi

Commissie voor Mobiliteit,
Overheidsbedrijven en Federale
Instellingen

van

WOENSDAG 18 OKTOBER 2023

Namiddag

De behandeling van de vragen vangt aan om 14.54 uur. De vergadering wordt voorgezeten door de heer Jef Van den Bergh.

Le développement des questions commence à 14 h 54. La réunion est présidée par M. Jef Van den Bergh.

De teksten die in cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

Les textes figurant en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes déposés par les auteurs.

01 **Samengevoegde vragen van**

- Michael Freilich aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post) over "De tijdelijke prijsverhoging van b2c-leveringen" (55039317C)
- Maria Vindevoghel aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post) over "De eindejaarspiek en de hogere piektarieven van bpost" (55039470C)

01 **Questions jointes de**

- Michael Freilich à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste) sur "Le supplément temporaire pour les livraisons B2C" (55039317C)
- Maria Vindevoghel à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste) sur "Le pic de fin d'année et les suppléments tarifaires de bpost" (55039470C)

01.01 **Michael Freilich (N-VA):** *Geachte minister, van verschillende bpost-klanten begrijp ik dat bpost haar prijzen voor pakketbezorging van handelaars aan consumenten (tijdelijk) met een euro zal verhogen de komende maanden, tussen de periodes van Black Friday en Kerstmis (de drukste winkelperiode van het jaar).*

"Om de extra kosten te compenseren die tijdens deze periode worden gemaakt en om de spreiding van de vraag buiten deze periode aan te moedigen, wordt aan alle klanten een toeslag van 1 euro per pakje aangerekend voor de verzending van pakjes in België tijdens de eindejaarspiek", luidt de uitleg van bpost.

Bpost rolt deze tijdelijke prijsverhoging intussen al een aantal jaar op rij uit.

Daarom volgende vragen:

Klopt het dat bpost haar prijzen voor bezorging van dergelijke pakketten andermaal zal verhogen met een euro in de genoemde periode? Hoeveel extra inkomsten denkt bpost hiermee cumulatief te zullen genereren?

Welke extra kosten maakt bpost voor belevering in deze periode? Is bijvoorbeeld de belevering van pakketten met tijdelijke zelfstandige onderaannemers werkelijk duurder dan belevering met eigen bpost-personeel?

Denkt u dat de prijsverhoging werkelijk voor een spreiding van de vraag buiten de genoemde periode zal zorgen? Kan bpost dit objectief aantonen aan de hand van cijfergegevens van de voorgaande jaren?

Krijgen alle professionele klanten van bpost dezelfde prijsverhoging opgelegd? Of zijn er bepaalde klanten die, in vergelijking met de anderen, niets of minder extra zullen moeten betalen? Vanwaar desgevallend het onderscheid? Welke professionele klanten precies genieten een uitzondering en op basis van welk criterium of welke criteria? Graag minstens het aantal klanten dat een uitzondering geniet, en ook per klant hoeveel 'korting' precies alsook het volume aan pakjes dat voor hen tijdens die periode door bpost behandeld wordt.

01.02 **Maria Vindevoghel** (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de eindejaarspiek voor bpost komt in zicht. Na *Black Friday*, sinterklaas en kerstmis is er ook nog de eindejaarsperiode. Tijdens die periode gaan veel mensen online shoppen waardoor heel veel pakjes worden verstuurd via bpost. Bpost zal nu tijdens die piekperiode 1 euro extra aanrekenen per pakje. Bpost zou dat doen om de extra kosten te compenseren. Concreet gaat het om de periode tussen 24 november en 25 december.

In het verleden ging het al eens mis tijdens de eindejaarspakjespiek bij bpost. Is ons overheidsbedrijf klaar om de piek van 2023 op te vangen? Welke voorzorgsmaatregelen worden er getroffen? Is er voldoende personeel aangeworven en opgeleid om de pakjesgolf goed te doorstaan? Schakelt bpost extra zelfstandigen of onderaannemers in tijdens deze periode?

Waarom verhoogt bpost de tarieven voor het leveren van pakjes met 1 euro? Welke extra kosten heeft bpost dan wel?

Hoeveel zal de tariefverhoging bruto opbrengen voor bpost? Wat zijn de verwachtingen? Wie zal de tariefverhoging uiteindelijk betalen, de kleine zelfstandige onderneming of de consument? Zal de tariefverhoging ook gelden voor grote spelers?

01.03 **Minister Petra De Sutter**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Vindevoghel, mijnheer Freilich, ik dank jullie voor jullie jaarlijkse vraag over de eindejaarspiek. Elk jaar komt de vraag terug. Ook dit jaar heb ik bpost dus gevraagd of ze daar klaar waren voor de piek. Ze hebben mij laten weten dat ze er inderdaad klaar voor zijn. Ze hebben naar eigen zeggen de nodige voorzieningen getroffen om de drukke periode ook in 2023 te kunnen doorstaan. U weet dat het om operationeel beleid gaat en dat ik daarvoor niet bevoegd ben. Niettemin wil ik met u een aantal maatregelen overlopen die zij mij hebben bezorgd.

Er is bijvoorbeeld de ingebruikname van extra sorteercapaciteit in Antwerpen X. Er zijn ook bouwwerken in een behoorlijk aantal distributiekantoren, om extra ruimte te creëren voor de verwerking van pakjes. Er zijn investeringen gedaan in rollend materieel, zoals containers en *mobile devices*. Er is de inrichting van tijdelijke sorteercapaciteit in back-upsites. Er is ook de huur van tijdelijke sites en het inzetten van meer dan zeshonderd interne FTE's van ondersteunende diensten in verschillende operationele diensten. Ook worden contracten van bepaalde duur, extra voertuigen en extra parkeerplaatsen ingezet. Ook is er de dagelijkse coördinatie en opvolging van geplande en werkelijk afgegeven volumes van klanten.

Het beheer van de kostenevoluties maakt deel uit van de normale dagelijkse activiteiten van een onderneming. In de pakjesbezorging ervaart bpost extra kosten in bepaalde periodes. In de eindejaarsperiode, meestal tussen *Black Friday* en Kerstmis, piekt immers het volume van te verzenden pakjes enorm. Daardoor is het altijd extra druk in de sorteercentra en op de weg – denk aan de logistiek – maar ook in het netwerk van postkantoren, postpunten, afhaalpunten en pakjesautomaten, evenals in de uitreiking van pakjes. Dat verklaart de nood aan de tijdelijke inzet van meer personeel en voertuigen of andere logistieke middelen.

Er zijn volgens bpost twee redenen voor het doorrekenen van de extra kosten. Dat is, ten eerste, om de bijkomende kosten te compenseren die tijdens de periode in kwestie worden gemaakt. Dat is, ten tweede, om de spreiding van de vraag buiten die periode aan te moedigen. Dat zijn de redenen waarom bpost net als andere pakjesbedrijven – ik heb het eens nagegaan: ook PostNL, DPD en GLS doen dit – ook dit jaar een toeslag aanrekent. Bij bpost gaat het over 1 euro voor de levering van pakjes in ons

land tijdens de eindejaarsperiode.

Bpost laat mij weten dat ondernemingen daadwerkelijk steeds meer de verzending van pakjes buiten de eindejaarsperiode, bijvoorbeeld in de *Black Week* die *Black Friday* voorafgaat, proberen in te plannen.

Ik herhaal dat het niet aan mij is om mij uit te spreken over het operationele en zeker niet over het commerciële beleid van bpost in de sector van de pakjesbezorging, die een open en heel concurrentiële sector is. Op specifieke vragen over de tarifiering zal ik dus niet ingaan en evenmin op vragen over de gegenereerde extra inkomsten die de toeslag met zich meebrengt, aangezien dat commercieel gevoelige informatie is voor een, zoals u weet, beursgenoteerd bedrijf.

01.04 Michael Freilich (N-VA): Ik heb genoteerd dat u of bpost twee redenen geeft voor het verhogen van de kosten, met name de kosten recupereren, *fair enough*, en de spreiding aanmoedigen. Er ontbreekt een derde reden en dat is heel simpel: bpost is een bedrijf dat winst moet maken. *Surge pricing* is iets dat we kennen uit andere sectoren. Als het heel druk is, vraag en aanbod, kan men meer vragen. Bpost moet zich niet verontschuldigen voor het feit dat ze winst wil maken en dat ze hier een opportuniteit ziet. Dat doen alle andere bedrijven ook. Dat wringt natuurlijk, omdat we weten dat het een overheidsbedrijf is. Daar komen we weer in die botsing terecht, omdat een overheidsbedrijf, met het oog op de mensen in onze samenleving, dat niet zou moeten doen. Daarom is het lastig dat het een overheidsbedrijf is en dat die vragen steeds terugkomen.

Ik maak mij wel zorgen, want dit is vandaag nog niet duidelijk, over de mate waarin de grote spelers worden geïmpacteerd. Amazon of Bol hebben geen reguliere contracten. Ik denk dat die pakjes versturen voor de helft van de prijs van een particulier en voor 30 % minder dan de grote spelers. Dan zijn jaarcontracten. Daar kan men moeilijk 1 euro per pakje erbij doen. Daar komt misschien wel een bedrag bij, maar niet 1 euro. Daarover hebben we ook niet de transparantie gekregen die we hebben gevraagd. Hoeveel komt erbij voor Amazon? Kunnen we dat überhaupt berekenen? Wordt dat gespreid over het hele jaar? Ik heb begrepen dat dit zo is.

We moeten erop toezien dat dezelfde regels voor iedereen gelden. Er moet respect voor de regels zijn. Die kunnen niet arbitrair zijn. Voor sommige kleinere spelers verhogen de prijzen, terwijl dat voor andere niet geldt. Dat is toch een bezorgdheid, niet alleen van mij, maar ook van de sector. De kleinere verkopers, de b2c-verkopers, horen dan bijvoorbeeld dat voor Amazon een pakje met 28 cent stijgt, wat voor hun totale kosten misschien proportioneel is. Ik wil daarover graag meer openheid krijgen en die krijg ik niet.

Ik meld u dat deze vraag ook als schriftelijke vraag is ingediend. Dat doe ik trouwens voor de meeste van mijn vragen. Ik hoop dat men dat alsnog in het antwoord meedeelt, want u hebt die antwoorden misschien niet direct bij de hand.

01.05 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Ik zou de vraag niet omdraaien. U zegt dat de kosten groter worden, maar er zal ook meer winst zijn als we de prijzen doen stijgen. Het zullen vooral de kleintjes zijn, de kleine zelfstandigen, de kleine particulieren die meer zullen moeten betalen. Met de groten kan men grote contracten afsluiten. Voor hen zal er geen probleem zijn. Het wordt zelfs aangeklaagd door Unizo, dat zich afvraagt of men nu overal zal beginnen de prijzen te verhogen in bepaalde drukkerieperiodes.

Het blijft een overheidsbedrijf, waarvan we niet verwachten dat het die prijzen doorrekent aan de klanten, zeker niet aan de kleinere klanten. Dat is toch wel een probleem dat we hier kunnen aankaarten, de kleintjes zullen het grootste slachtoffer zijn van deze tariefverhoging. Ik vraag me ook altijd af wat dit zal betekenen voor de mensen die er werken, die zich kapot zullen moeten werken, die tegen lage lonen werken. Ik hoop dat zij op het einde van de rit ook een deel van de koek zullen krijgen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 55039301C van de heer Pivin kan niet worden gesteld, aangezien hij afwezig is. Vraag nr. 55039215C van de heer Freilich wordt op zijn verzoek ingetrokken.

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.02 uur.
La réunion publique de commission est levée à 15 h 02.*